

Over maatregelen en besparingen

Programmadedcreet 2016

De Vlaamse Regering gaf op 9 oktober haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van programmadedcreet 2016 en legde het voor aan adviesraden en onderhandelingscomités. Een programmadedcreet 'begeleidt' de begroting waardoor de middelen die in de begroting voorzien worden ook meteen een bestemming en uitvoering krijgen. Maatregelen die bij decreet moeten vastgelegd worden, kunnen snel uitvoering krijgen.

Een aantal bepalingen van het programmadedcreet hebben effect op het hoger onderwijs, het volwassenonderwijs en het deeltijds kunst- en muziekonderwijs.

Voor het kleuter- en lager onderwijs zijn er enkele tijdelijke maatregelen voor de bevrozing van de GON-omkadering op het peil van vorig schooljaar. Door deze bevrozing kwamen de lestijden en uren voor het begeleiden van GON-leerlingen niet altijd terecht in de scholen waar de GON-leerlingen zich hebben aangemeld voor begeleiding. De tijdelijke maatregelen maken het mogelijk om bijvoorbeeld nog tot 1 november lestijden of uren van de ene naar de andere basisschool voor buitengewoon onderwijs over te dragen, specifiek voor GON-begeleiding. De overdracht mag uitzonderlijk ook meer dan 3% van het lestijden- of urenpakket bedragen en overdracht naar een BUSO-school is mogelijk. Een BUSO-school kan ook lestijden of uren overdragen aan een basisschool voor buitengewoon onderwijs. De afwijkingssuren en -lestijden kunnen gebruikt worden om de problemen te helpen oplossen.

Vluchtelingen en onderwijs

Centra voor volwassenenonderwijs en Basiseducatie krijgen middelen om bijkomende lessen Nederlands in te richten. De overheid draagt de

kosten van de huur en inrichting van mobiele schoolinfrastructuur om zo voldoende capaciteit te voorzien. Er wordt een provisie aangelegd voor bijkomende specifieke maatregelen om anderstalige nieuwkomers op te vangen in het basis- en secundair onderwijs. Het COV hoopt dat ook aan kleuters van vijf jaar onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers (OKAN-onderwijs) zal kunnen gegeven worden.

Besparing werkingsbudgetten

Dat er geen expliciete bepaling in dit decreet staat die de middelen voor het basisonderwijs vermindert, betekent niet dat er niet bespaard wordt in het kleuter- en lager onderwijs in 2016. De vermindering van de werkingsmiddelen met 2,24% die op de budgetten van 2015 werd ingevoerd, wordt gehandhaafd. Al bij de besprekingen van het programmadedcreet 2015 werd het voor ons duidelijk dat er wonderen zouden moeten gebeuren om in 2016 deze besparing te kunnen terugdraaien. De waarschuwingen van de Vlor in zijn advies van 16 oktober 2014 blijven dan ook overeind. "De overheid bespaart op werkingsmiddelen. Deze besparingen hebben een zware impact op de werking van scholen: didactisch materiaal m.i.v. ICT-materiaal, nieuwe leermethodes,

investeringen in onderhoud en vernieuwing van gebouwen, personeel betaald via de werkingsmiddelen, comfort van leerlingen in het gewoon en buitengewoon onderwijs. Ze beïnvloeden op een negatieve manier de mogelijkheden van de onderwijsinstellingen en centra om hun kernopdrachten te realiseren. Zo kan er een druk ontstaan op de kwaliteit. Dat scholen extra inkomsten zouden moeten zoeken bij ouders of bij het publiek voor het financieren van werking, vindt de Vlor geen goed idee. De werking van onderwijs moet gefinancierd worden met publieke middelen."

Als er een ding duidelijk is in de recente studies van het Rekenhof en de KULeuven over de werkingsbudgetten, is het wel dat het basisonderwijs een tekort heeft. Voeg daarbij het tekort aan personeelsomkadering en dan is het terecht dat scholen klagen. De factuur dan maar doorschuiven naar ouders of personeel is het foute antwoord. We moeten samen de overheid overtuigen dat het basisonderwijs bijkomende middelen nodig heeft en dat die van de gemeenschap moeten komen. ■

Als er één ding duidelijk is in recente studies over de werkingsbudgetten, is het wel dat het basisonderwijs een tekort heeft.